

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2 ผู้วิจัยจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 124 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 124 คน และครูผู้สอน 1,417 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,541 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608-609) ในการวิจัยทาง การแนะแนว หน่วยที่ 1-7 : 20) ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 และคาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน จำแนก เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และครูผู้สอนจำนวน 302 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 ซึ่งมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยเนื้อหาจะแบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

- 1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

- 1) ผู้วิจัยมีหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 เพื่อขอจำนวนและรายชื่อโรงเรียน และ ขอความร่วมมือทดลองเครื่องมือพร้อมกับเก็บข้อมูลในการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 ถึง ผู้บริหารกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
- 3) ผู้วิจัยดำเนินการนำส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกับอำเภอ
- 4) ผู้วิจัยดำเนินการนำส่งแบบสอบถามและ รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในกรณีโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับมารวบรวมตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

- 1) ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ
- 2) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA)

1.2.5 ผลการวิจัย

การวิจัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษาดากเขต 2 ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี และ ขนาดของโรงเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ พบว่า เป็น เพศชาย มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 11-20 ปี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเพศหญิงมี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ขนาดกลาง ส่วนด้านครูผู้สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

2) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่าระดับสมรรถนะ อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ระดับสมรรถนะทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด และการบริหารด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ซึ่งแบ่งเป็นรายข้อจะพบว่า

(1) สมรรถนะทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความรักศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบต่อวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพอยู่ในระดับสูงสุด และ สามารถบริหารงานด้วยความยุติธรรมมีสมรรถนะต่ำสุด

(2) สมรรถนะทางการบริหารกิจการนักเรียน สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรมจริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ อยู่ในระดับสูงสุด และ สามารถส่งเสริมการจัด กิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำสุด

(3) สมรรถนะทางด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การกำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษาอยู่ในระดับสูงสุด และสามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้ใน การบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับต่ำสุด

(4) สมรรถนะทางด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถที่จะจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายการศึกษาอยู่ในระดับต่ำสุด

(5) สมรรถนะทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับต่ำสุด

(6) สมรรถนะทางการบริหารงานบุคคล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถที่จะพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับสูงสุดและสามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำสุด

(7) สมรรถนะทางการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถที่จะพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถจัดระบบงานสารบรรณได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำสุด

(8) สมรรถนะทางการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีต่อชุมชน โดยมีเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการประสานสัมพันธ์ อยู่ในระดับต่ำสุด

(9) สมรรถนะทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการอยู่ในระดับต่ำสุด

(10) สมรรถนะทางการบริหารด้านวิชาการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถจัดนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับสูงสุด และสามารถอธิบาย/ใช้สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยอยู่ในระดับต่ำสุดในระดับ ปานกลาง

3) การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การวิจัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 มีข้อค้นพบในประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประกอบ ชมจันทร์ (2540:140-143) ที่ศึกษาสมรรถภาพทางการบริหารกับบทบาทการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรพรรดิ จิตมณี (2547:63-67) ที่ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรมณ เทียนศรี (2547:72) ที่ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิตินุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.1 สมรรถนะการบริหารงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกียรติบัณฑิตนามโคตร(2545:56-57) ที่ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ทั้งในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2.2.2 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารกิจการนักเรียน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นายอดุลย์ เศษสุวรรณ(2546:96) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานกิจการนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2.2.3 สมรรถนะการบริหารงานด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

สายรุ่ง ปลั่งกลาง (2547:78) ได้ทำวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2.2.4 สมรรถนะการบริหารงานด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชาติ คงเจริญ (2547:43-44) ได้ทำวิจัยเรื่องความสามารถในการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.5 สมรรถนะการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เรืองเดช เฟื่องจันทร์ (4546:91-94) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิทั้งในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2.2.6 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธมน เทียนศรี (2547:72) ที่ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.7 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธมน เทียนศรี (2547:72) ที่ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.8 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศพร ไชยชนะ (2546:63-65) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ทั้งในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2.2.9 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประกิต สิริสุวรรณ (2545:59-60) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ทั้งในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2.2.10 สมรรถนะการบริหารงานด้านการบริหารด้านวิชาการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชฌณ เทียนศรี (2547:72) ที่ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนทุกขนาด ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีคุณสมบัติที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมอบรมให้บุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและนโยบายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีแนวปฏิบัติและเป้าหมายเดียวกัน

3.1.2 สถานศึกษาควรตรวจสอบแนวทางการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามปฏิทินของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

3.1.3 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.1.4 สถานศึกษา ควรวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน โครงการและการจัดกิจกรรมพิเศษที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่สูงยิ่งขึ้น

3.1.5 สถานศึกษา ควรมีเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสมในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

3.1.6 สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสอบคัดเลือกการบรรจุครูมากขึ้น

3.1.7 สถานศึกษา ควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่

3.1.8 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ให้มีความรู้ทางด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ให้มากขึ้น

3.1.9 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ทั้งในส่วนของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เรื่องที่มีส่วนร่วม และวิธีการมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้ชุมชน ได้มีส่วนทำประโยชน์ให้กับโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ เช่นการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน การรับฟังความคิดเห็นของชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนอยู่เสมอตามโอกาสอันควร

3.1.10 สถานศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลให้เพียงพอ เพื่อจะให้นำไปจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการประมวลผลข้อมูล และควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ตรงต่อการใช้งาน เช่น การวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมการปฏิบัติงาน และควรสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานให้เพียงพอ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกได้ทราบ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระดับการศึกษา ประสบการณ์หรือของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับการใช้ค่าสถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ได้อย่างแท้จริง